

Børne- og socialministeriet

27. marts 2017

I artikler i Information 23. marts 2017 berettes om en sag, hvor en kvinde og en transmand får et barns sammen, og hvor manden efter nedkomsten ikke kan blive anerkendt som far:

- Kvinden bliver gravid ved insemination med donorsæd, da manden som transmand ikke har sædceller
- Manden er på befrugtningstidspunktet juridisk mand efter juridisk kønsskifte
- Der anvendes kendt donor
- Statsforvaltningen oplyser, at der ikke kan søges faderskab, men medmoderskab
- Artiklerne kredser om et citat om, at "i børnelovens forstand har man det køn, som man bruger til at forplante sig med"
- Børne- og socialministeren udtaler skriftligt til avisen, at hun ikke agter at ændre loven

Det er LGBT Danmark, landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoners opfattelse, at det hele beror på en misforståelse, og at manden skal anerkendes som far.

Sagen rejser en række principielle spørgsmål, som LGBT Danmark ønsker afklaret af hensyn til vores mulighed for at udføre vores arbejde, herunder vores rådgivningsaktiviteter.

Indledningsvis skal knyttes nogle bemærkninger – i brede træk – om funktionen af lovgivningen. Børnelovens § 27 indeholder bestemmelser om, hvilke erklæringer, der skal afgives forud for assisteret reproduktion. Med erklæringerne fastlægges, hvem der kan udlægges som juridiske forældre til et eventuelt kommende barn. Dermed bestemmes, hvem der kan idømmes forælderskab ved retten.

Børnelovens §§ 1, 2, 3 og 14 indeholder bestemmelser om, hvordan et konkret barns juridiske forældre bestemmes: Den, der føder barnet er barnets mor, og den anden forælder vil være enten dennes ægtefælle eller en, der anerkender barnet gennem en omsorgs- og ansvarserklæring. Det kan også være en, der idømmes forælderskab ved retten.

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

Børneloven og det reproduktive køn

Det i avisartiklen nævnte citat om at i ”børnelovens forstand har man det køn, som man bruger til at forplante sig ...” stammer ikke fra børneloven, men til forarbejderne til lovforslag L 189 om ændring af sundhedsloven og lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. i forbindelse med indførelse af juridisk kønsskifte (2013-14 L 189 / LOV nr 744 af 25/06/2014), nærmere bestemt fra høringsnotatet:

6.6. Forholdet til børneloven

Det Etske Råd konstaterer, at ændringer i børneloven ikke indgår i udkastet til lovforslaget, men da der er kobling mellem den foreslåede definition af lov om assisteret reproduktion til børnelovens definition af køn og fastlæggelse af henholdsvis moderskab og faderskab, finder Etske Råd anledning til at fremkomme medbemærkninger herom. Således henviser Det Etske Råd til børneloven §§ 1 og 30, og giver udtryk for, at man her kan mene, at en konsekvent anerkendelse af det juridiske kønsskifte kræver en gennemskrivning af børneloven, så f.eks. en transseksuel tidligere kvinde ikke definatorisk opfattes som mor. Det Etske Råd spørger desuden, om den person, der føder barnet, faktisk skal regnes for barnets far, hvis der er tale om en transseksuel tidligere kvinde, der har foretaget juridisk kønsskifte? Rådet finder, at dette vil være en logisk følge af en holdning, hvorefter de lovgivningsmæssige formuleringer skal anerkende personen som værende det køn, personen juridisk set har. Hvis man juridisk set er en mand og også ønsker at blive opfattet som en mand, fungerer det naturligtvis ikke, at man lovgivningsmæssigt anses for at være mor til sine børn.

Under alle omstændigheder finder Rådet, at børnelovens § 1 og § 30 i forening en asymmetri mellem transseksuelle tidligere kvinder, der har foretaget juridisk kønsskifte til en mand, idet de tildeles forskellige roller alt afhængigt af, om de selv føder et barn eller er gift med en kvinde, der føder et barn. I det første tilfælde tildeles den transseksuelle tidligere kvinde således moderskabet, mens den transseksuelle tidligere kvinde i det andet tilfælde formodentlig tildeles faderskabet.

Idet børneloven henhører under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse indhentet en udtalelse herfra:

”I børnelovens forstand har man det køn, som man bruger til at forplante sig med, hvorfor det ikke vil give anledning til fortolkningstvivl, at en eller begge forældre ved barnets undfangelse har et andet juridisk køn end deres biologiske køn. Det er således forældrenes biologiske køn ved barnets undfangelse, der afgør deres rolle i børneloven som enten far, mor eller medmor. En person, der føder et barn, vil – uanset om personen juridisk er en mand – være barnets mor i børnelovens forstand. Ligeledes vil en person, der har gjort sin kvindelige partner gravid på naturlig vis – uanset at personen juridisk er en kvinde – være barnets far i børnelovens forstand.

Det er Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds opfattelse, at tiden ikke er moden til at gøre op med det biologiske udgangspunkt for definitionen af det retlige forældreskab, der da også er dækkende for langt størstedelen af befolkningen. Her henvises blandt andet til rapporten, hvoraf det fremgår, at arbejdsgruppen anbefaler, at man fastholder børnelovens udgangspunkt, blandt andet på baggrund af det meget begrænsede antal personer, der vil blive berørt af problemstillingen (man anslår, at et sted mellem 15 og 70 personer vil få foretaget et juridisk kønsskifte om året), og den omfattende ændring af børneloven og relateret lovgivning, der vil være påkrævet, såfremt udgangspunktet ændres.

Ministeriet bemærker desuden, at en juridisk kønsskiftet person efter Økonomi- og Indenrigsministeriets lovforslag kan skifte tilbage til sit oprindelige køn, hvilket vil kunne give anledning til gentagne ændringer af det retlige forældreskab med manglende kontinuitet for barnet til følge.

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

Det primære sigte for lovforslaget er at sikre transkønnede mulighed for at blive anerkendt som tilhørende det køn, de føler sig som, uden at stille krav om operation, kastration etc. Der er ingen tvivl om, at muligheden for juridisk kønsskifte skaber nogle udfordringer i forhold til eksisterende lovgivning, herunder blandt andet børneloven. En gennemskrivning af børneloven, der ville tage hensyn til de vedjuridisk kønsskifte opståede problemstillinger, vil være et tidskrævende og omfattende arbejde, der vil kræve nedsættelse af et udvalg eller en arbejdsgruppe. Derfor er der lige nu behov for at finde en pragmatisk løsning, hvilket vil være at beholde det biologiske udgangspunkt.

Ministeriet vil følge udviklingen på området og løbende vurdere behovet for en præcisering eller ændring af børneloven også i relation til andre spørgsmål om faderskab, moderskab og medmoderskab.

Det er afgørende for ministeriet, at der med fastholdelsen af børnelovens udgangspunkt ikke lægges hindringer i vejen for, at juridisk kønsskiftede kan få børn og blive registreret som retlige forældre til deres børn.”

<http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l189/bilag/1/1363528/index.htm>

(LGBT Danmarks fremhævelser)

Den arbejdsgruppe, der henvises til er den tværministerielle arbejdsgruppe, der arbejdede forud for fremsættelsen af lovforslaget om juridisk kønsskifte. Den udgav *Rapport fra arbejdsgruppen om juridisk kønsskifte, Justitsministeriet, 27. februar 2014*. Heri finder man en uddybning vedrørende fortolkningen af forældreskab:

9.3.2. Modellernes konsekvenser for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold

Uanset hvilken model for juridisk kønsskifte der vælges, vil personer, der vælger et juridisk kønsskifte, stadig være fertile eller kunne refertiliseres, hvorfor det er relevant at vurdere, om muligheden for juridisk kønsskifte vil få betydning for børnelovens bestemmelser om faderskab, moderskab og medmoderskab.

Børnelovens udgangspunkt er, at den kvinde, der føder et barn, er barnets mor. Hvem der er barnets far eller medmor fastsættes blandt andet ud fra deres relation til barnets mor i tiden omkring undfangelse og fødsel.

I børnelovens forstand har man det køn, som man bruger til at forplante sig med, hvorfor det ikke vil give anledning til fortolkningstvivil, at en eller begge forældre ved barnets undfangelse har et andet juridisk køn end deres biologiske køn. Det er således forældrenes biologiske køn ved barnets undfangelse, der afgør deres rolle i børneloven som enten far, mor eller medmor. En person, der føder et barn, vil – uanset om personen juridisk er en mand – være barnets mor i børnelovens forstand.

En ændring af udgangspunktet om, at forældrenes biologiske køn ved barnets undfangelse afgør deres betegnelse i børnelovens forstand, vil nødvendiggøre en gennemgribende ændring af særligt børneloven og forældreansvarsloven.

Blandt andet på baggrund af det meget begrænsede antal personer, der vil blive berørt af dette forhold, og den vidtgående ændring af børneloven og dertil relateret lovgivning, der vil være påkrævet, et det arbejdsgruppens anbefaling, at man fastholder udgangspunktet om, at forældrenes biologiske køn ved barnets undfangelse afgør deres betegnelse i børnelovens forstand.

<http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2014/Rapport%20om%20juridisk%20kønsskifte.pdf>

(LGBT Danmarks fremhævelser)

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK

Her fremgår tydeligt, at det er de fertile parters biologiske køn, der tillægges betydning. Den, der føder et barn, er mor uanset juridisk køn, og som det er uddybet i høringsnotatet fra L 189 er en person, *der har gjort sin partner gravid på naturlig vis* at betragte som far uanset juridisk køn.

Der skal en sædcelle og en ægcelle til at undfange et barn, og derfor kan man i høringsnotatet anføre, at der ikke vil være fortolkningstvivel. Men den infertile person bruger ikke sit køn til at forplante sig med, og teksten i høringsnotatet er følgelig ikke møntet på denne.

Man kan undre sig over, at arbejdsgruppen mener, at "personer, der vælger et juridisk kønsskifte, stadig [vil] være fertile". Det er jo indlysende forkert. I nogle tilfælde vil de være fertile, i andre tilfælde ikke, som det også eksemplificeres i nærværende sag: Transmanden er infertil, da han ikke har sædceller til at gøre partneren gravid. Det ændrer dog ikke på, at intentionen i forarbejderne tydeligvis er, at børneloven for fertile (trans-)personer sætter lighedstegn mellem forældrekøn og reproduktivt køn.

Opsamlende kan det konkluderes, at det i den nærværende sag omtalte afsnit om "det køn, man bruger til at forplante sig med" ingen betydning har for sagen.

Assisteret reproduktion

Et par kan få hjælp til at få børn, hvis det er ramt af infertilitet. Det er også tilfældet, hvis infertiliteten skyldes den ene parts mangel på sædceller herunder, at partneren er kvinde eller transmand.

I lov om assisteret reproduktion (2013-14 L 189 / LBK nr 93 af 19/01/2015) anføres

Stk. 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Kvinde: en person med livmoder eller æggestoksvæv.
- 2) Mand: en person med mindst en testikel.

Men som det også fremgår af loven, er den mand, der omtales, den person, der leverer sædcellerne. Der er ingen specifikke henvisninger til kvindens infertile partners køn, idet der blot refereres til "eventuelle ægtefælle, registrerede partner eller partner".

Af bemærkningerne til lovforslag L 189 fremgår

Det foreslåede § 1, stk. 3, fastlægger lovens definition af kvinder og mænd. Det foreslås således med § 1, stk. 3, nr. 1, at en kvinde i lovens forstand defineres som en person med livmoder. Bestemmelsen indsættes for at sikre, at personer, der efter juridisk kønsskifte har besvaret livmoderen og dermed har reproduktive evner, har ret til lovens ydelser, eksempelvis behandling med assisteret reproduktion. Tilsvarende foreslås der i § 1, stk. 3, nr. 2, indsat en definition af mænd i lovens forstand, hvorefter det fremgår, at der ved en mand forstås en person med mindst en testikel.

Lov om assisteret reproduktion giver således ingen fortolkningsbidrag til den juridiske forståelse af den infertile partners køn.

Som beskrevet i det foregående afsnit, vil fertile forældre, der får børn med egne kønsceller, blive betragtet som henholdsvis far og mor i forhold til deres reproduktive køn. Hvis parret imidlertid ikke råder over egnede kønsceller, må det ty til donation.

Der blev ved en lovrevision i 2012 (2011-12 L 138 / LOV nr 602 af 18/06/2012) åbnet op for, at par af modsat køn kunne anvende kendt sæddonor. Revisionen indeholdt blandt andet revidering af børneloven, og udgangspunktet er, at ægtemanden, der skal give samtykke til behandlingen, automatisk er juridisk forælder.

Året efter revideredes loven igen (2012-13 L 207 / LOV nr 1313 af 27/11/2013), idet der blev åbnet op for, at et par bestående af to kvinder, kan anvende en kendt donor. Her fik de tre parter imidlertid mulighed for selv at bestemme, om det skulle være moderens partner eller manden, der skulle være den anden juridiske forælder.

Moderen er her den, der føder barnet. Hendes partners køn afgør donors retsstilling. Er det en mand, bliver denne anset som far, og de kan ikke vælge, at donor skal være far. Hvis det er en kvinde, kan de tre i forening beslutte, at donor skal være far.

I nærværende sag er der anvendt kendt donor. Ville parterne her have haft mulighed for at lade donor registrere som far? Iflg. børnelovens § 27 a, stk. 1 fordrer det, at kvinden er gift med en kvinde eller har en registreret partner eller en kvindelig partner. Der er en lang og entydig retstradition for, at ægteskabet følger det juridiske køn. Indtil ægteskabet blev åbent for alle, kunne en kvinde kun gifte sig med en transmand, såfremt han havde fået juridisk kønsskifte. Det må således konkluderes, at familien i nærværende sag ikke ville kunne have benyttet bestemmelsen i § 27 a, stk. 1. Tilsvarende er bestemmelsen i § 27 a, stk. 2 – bestemmelsen om medmoderskab – ikke tilgængelig for familien. Deres situation vil følgelig være omfattet af hovedbestemmelsen § 27, stk. 1. Med andre ord: Moderens partner vil ikke kunne udlægges som medmor, men som far.

Herefter forestår opgaven at finde ud af efter hvilken bestemmelse, forældreskabet til det resulterende barn skal anerkendes. Også bestemmelserne om anerkendelse refererer til moderens partner, gift (ægteskab/registreret partnerskab) eller ugift. Igen er der ikke tvivl om, at ægteskab og registreret partnerskab referer til juridisk køn, ikke til reproduktivt køn. Derfor er det i nærværende sag udelukket, at bestemmelserne i kapitel 1 a om medmoderskab kan bringes i anvendelse. Dermed falder situationen ind under § 14, stk. 3. Med andre ord: Hvis den mandlige partner i den nærværende sag ikke anerkender barnet, vil han skulle idømmes faderskab ved retten.

Hjemmeinsemination i forlængelse af klinisk insemination

I den nærværende sag er der yderligere aspekter, der må tages i betragtning:

- Parret har i første omgang forsøgt sig med assisteret reproduktion på klinik
- Efterfølgende har parret forsøgt hjemmeinsemination, hvilket førte til graviditet
- Ved hjemmeinseminationen er anvendt sæd fra donor via sædbanken
- Den kvindelige part er sundhedsperson (jordemoder)

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK

Dette rejser spørgsmålet om, hvilke dele af børneloven, der skal bringes i anvendelse. Lovgiver har i sin tid besluttet, at de samtykkeerklæringer, der ligger til grund for børnelovens tillægelse af faderskab og medmoderskab alene kan afgives til en behandlende fertilitetsklinik og ikke fx til en notar. Det betyder, at hjemmeinsemination i udgangspunktet ikke er omfattet af børnelovens bestemmelser i forhold til assisteret reproduktion. Lovgivers intention har været, at de kommende forældre skal rådgives om de familieretlige implikationer af deres valg i forbindelse med assisteret reproduktion. Denne intention er ligefrem lovhjemlet (lov om assisteret reproduktion § 24).

Da jordemoder Nina Stork i 1999 åbnede sin inseminationsklinik, var hun ikke omfattet af lov om kunstig befrugtning. Der gennemførtes en række prøvesager ved retten for at afgøre, hvordan de resulterende børn skulle ses i forhold til børneloven:

Det er på denne baggrund Civilretsdirektoratets opfattelse, at sager om faderskabet til et barn, som er blevet til ved kunstig befrugtning foretaget hos eksempelvis en jordemoder, efter direktoratets opfattelse kan henlægges, hvis det findes godtgjort, at befrugtningen er foretaget med sæd, der er doneret eller anvendt som beskrevet i børnelovens § 28, stk. 1, at sæden er købt gennem en læge og stammer fra samme sædbank, som hospitaler og fertilitetsklinikker benytter sig af, og at donorsæden alene er identificeret med et donornummer, ejakulatnummer eller lignende. Det er herudover en betingelse, at moderen overfor statsamtet oplyser, at hun ikke har haft seksuelt forhold til en mand i den periode, hvor hun blev gravid, og at der i øvrigt ikke er oplyst om forhold, som gør det betænkeligt at henlægge sagen.

Cirkulæreskrivelse af 11. juni 2003, J.nr. 03-7109-00002

https://panbloggen.files.wordpress.com/2012/08/2003_juni_cirkulaere_faderskab.pdf

Essensen er, at selvom børnene blev til udenfor fertilitetsklinikkerne og dermed udenfor lov om assisteret reproduktions regi, kunne man alligevel benytte børnelovens bestemmelser vedr. børn undfanget ved assisteret reproduktion, såfremt sæden var leveret som til fertilitetsklinikker.

I nærværende sag er der modtaget information og afgivet de nødvendige samtykker til en klinik, hvorfor forudsætningen for behandling er opfyldt. Sæden, der er anvendt, er doneret til et vævscenter jfr. børnelovens § 28. Det er LGBT Danmarks opfattelse, at betingelserne for anerkendelse efter børnelovens § 14, stk. 3 dermed er opfyldt, og at transmanden dermed kan anerkendes som far til barnet.

Statsforvaltningens adkomst til oplysninger om tidligere juridisk køn

I nærværende sag, har statsforvaltningen stillet spørgsmål om en forælders tidligere juridiske køn.

Når man får et barn og går til myndighederne for at registrere forældreskab, oplyser man ikke om barnets tilblivelseshistorie. Man oplyser fx ikke, at barnet er blevet til ved assisteret reproduktion. Børneloven sikrer, at parter, der har en retlig interesse i barnet, kan beskytte denne interesse fx ved at starte en forælderskabssag ved retten.

Det er LGBT Danmarks opfattelse, at statsforvaltningen i forbindelse med registrering af

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK

forælderskab (faderskab/medmoderskab) ikke har nogen retlig interesse i at kende forældres eventuelle tidligere juridiske køn, hvorfor der i nærværende sag er sket et rettighedsbrud. Dette sker blandt andet i forhold til Ministerkomitéens rekommandation CM/Rec(2010)5 af 31. marts 2010 om bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet:

19. Medlemsstaterne bør sikre, at personlige oplysninger om en persons seksuelle orientering eller kønsidentitet ikke indsamles, opbevares eller på anden måde bruges af offentlige institutioner, herunder især inden for retshåndhævende myndigheder, medmindre det er nødvendigt for at opfylde specifikke, lovlige og legitime formål; eksisterende optegnelser, som ikke overholder disse principper, bør destrueres.

http://jm.schultzboghandel.dk/upload/microsites/jm/ebooks/andre_publ/ministerkomitéens%20rekommandation.pdf

Sprogbrug

Hele denne diskussion og forvirringen omkring den nærværende sag skyldes, at lovgivningen har en meget uklar sprogbrug i forhold til køn og kønsrelaterede roller. Af hensyn til den videre diskussion skal her præciseres de roller, der er omfattet af *eksisterende* dansk lovgivning. Bemærk, at disse forskellige køn i udgangspunktet er uafhængige, men gennem lovgivning og retspraksis bindes sammen.

Juridisk køn

- *Juridisk mand*: En person, der i cpr-registret står opført som mand.
  - Køn tillagt ved fødslen
  - Køn valgt ved juridisk kønsskifte
- *Juridisk kvinde*: En person, der i cpr-registret står opført som kvinde.
  - Køn tillagt ved fødslen
  - Køn valgt ved juridisk kønsskifte

Juridisk partnerkøn

- *Mandlig juridisk partner*
  - Juridisk mand i ægteskab eller registreret partnerskab
  - Juridisk mandlig, ugift partner (eksempelvis i børneloven)
- *Kvindelig juridisk partner*
  - Juridisk kvinde i ægteskab eller registreret partnerskab
  - Juridisk kvindelig, ugift partner (eksempelvis i børneloven)

Juridisk forælderkøn (forælderskab, medforælderskab)

- *Mandlig juridisk forælder*
  - Den, der efter børneloven er far ved ægteskab, anerkendelse eller dom

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK

- Den juridiske mand, der ved adoption har overtaget et mandligt eller kvindeligt juridisk forælderskab
- Den juridiske mand, der ved stedbarnsadoption af barn med én juridisk forælder, skaber et juridisk forælderskab
- *Kvindelig juridisk forælder*
  - Den, der efter børneloven er mor, dvs. den, der har født barnet
  - Den juridiske kvinde, der ved adoption har overtaget et mandligt eller kvindeligt juridisk forælderskab
  - Den juridiske kvinde, der ved stedbarnsadoption af barn med én juridisk forælder, skaber et juridisk forælderskab
- *Kvindelig juridisk medforælder*
  - Den, der efter børneloven er medmor ved ægteskab, anerkendelse eller dom

Reproduktivt køn (genetisk ophav, fødselsforælder)

- *Mandligt genetisk ophav*: Den, hvis sæd er indgået ved undfangelse
- *Kvindeligt genetisk ophav*: Den, hvis æg er indgået ved undfangelse
- *Kvindelig fødselsforælder*: Den juridiske kvinde, der gennemfører svangerskab og føder barnet
- *Mandlig fødselsforælder*: Den juridiske mand, der gennemfører svangerskab og føder barnet

Juridisk intentionsforælderkøn

- Mandlig intentionsforælder: Den juridiske mand, der ved samtykke giver sin partner ret til at modtage assisteret reproduktion og dermed kan tillægges juridisk mandligt forælderskab (faderskab) ved ægteskab, anerkendelse eller dom.
- Kvindelig intentionsforælder: Den juridiske kvinde, der ved samtykke giver sin partner ret til at modtage assisteret reproduktion og dermed kan tillægges kvindeligt juridisk medforælderskab (medmoderskab) ved ægteskab, anerkendelse eller dom.

Med dette vokabular kan familiedannelser diskuteres mere præcist.

Eksempler

I de følgende eksempler opføres kønnene for de forskellige roller for forskellige forældrekonstellationer. "K" og "M" står for henholdsvis kvindelig og mandlig, mens "-" anvendes, hvor rollen ikke er udfyldt. Hvor kombinationen af rolle og forældretype (fødende/ikkefødende) aldrig eksisterer, er feltet gennemstreget.

Eks. 1: En cismand og en ciskvinde får et barn sammen ved samleje (majoritetsbefolkningen)

	Fødende forælder (Kvinde)	Ikkefødende forælder (Mand)
Juridisk køn	K	M
Juridisk partner	K	M
Intentionsforælder	-	-
Genetisk ophav	K	M
Fødselsforælder	K	
Juridisk forælder	K	M
Juridisk medforælder		-

Eks. 2: Et par bestående af to ciskvinder får et barn sammen under anvendelse af anonym sæddonation

	Fødende forælder (Kvinde)	Ikkefødende forælder (Kvinde)
Juridisk køn	K	K
Juridisk partner	K	K
Intentionsforælder	-	K
Genetisk ophav	K	-
Fødselsforælder	K	
Juridisk forælder	K	-
Juridisk medforælder		K

Eks. 3: En person, der har gennemført juridisk kønsskifte til mand, får et barn med en kvinde ved anvendelse af donorsæd

	Fødende forælder (Kvinde)	Ikkefødende forælder (Transmand)
Juridisk køn	K	M
Juridisk partner	K	M
Intentionsforælder	-	M
Genetisk ophav	K	-
Fødselsforælder	K	
Juridisk forælder	K	M
Juridisk medforælder		-

Eks. 4: En transmand, der har gennemført juridisk kønsskifte får et barn med en mand ved anvendelse af dennes sæd og egne æg og egen livmoder

	Fødende forælder (Transmand)	Ikkefødende forælder (Mand)
Juridisk køn	M	M
Juridisk partner	M	M
Intentionsforælder	-	(M)
Genetisk ophav	K	M
Fødselsforælder	M	
Juridisk forælder	K	M
Juridisk medforælder		-

Det vil formentligt kræve fertilitetsbehandling, og i så fald vil den ikkefødende forælder skulle give samtykke – derfor står intentionsforælder i parentes. Efter børneloven er den fødende forælder at

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
 NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK

betragte som mor. Derfor er den juridiske, fødende forælder her opført som K. LGBT Danmark finder dette utilfredsstillende.

Eks. 5: En transkvinde får et barn med en kvinde under anvendelse af egen opbevaret sæd

	Fødende forælder (Kvinde)	Ikkefødende forælder (Transkvinde)
Juridisk køn	K	K
Juridisk partner	K	K
Intentionsforælder	-	K
Genetisk ophav	K	M
Fødselsforælder	K	
Juridisk forælder	K	-
Juridisk medforælder		K

LGBT Danmark ønsker også, at der åbnes op for partnerdonation af æg, således en infertil kvinde i et par bestående af to kvinder kan modtage et æg fra sin partner, og så en transmand kan donere et opbevaret æg til sin partner.

Forståelse af eksisterende lovgivning

På baggrund af denne analyse ønsker LGBT Danmark at stille følgende afklarende spørgsmål:

Spørgsmål 1

Er ministeriet enig i, at en person, der har gennemført juridisk kønsskifte til mand

- som får et barn med en kvinde ved hjælp af donorsæd, og
- har givet samtykke til fertilitetsbehandling,

i og med, at han er mandlig juridisk partner til moderen vil skulle tillægges faderskab til barnet ved ægteskab, anerkendelse eller dom?

Spørgsmål 2

Er ministeriet enig i, at i en situation,

- hvor der ved en fertilitetsklinik er afgivet samtykke til behandling,
- og hvor der er modtaget information og vejledning om familieretlige forhold på klinikken,

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK

- og hvor der anvendes donorsæd leveret gennem godkendt vævscenter,

er betingelserne til stede for anvendelse af børnelovens bestemmelser om fastlæggelse af juridisk forældreskab ved ægteskab eller anerkendelse?

Spørgsmål 3

Er ministeriet enig i, at Statsforvaltningen i forbindelse med registrering af forælderskab ikke har nogen retlig interesse i en forælders eventuelle tidligere juridiske køn?

Med venlig hilsen

LGBT Danmark

Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner

Søren Laursen
Forperson

Linda Thor Pedersen
Transpolitisk talsperson

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK